

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	BDO benchmark Nederlandse gemeenten 2023
Portefeuillehouder	-	R.W.J. van Leeuwen (wethouder)
Eenheid	-	Concerncontrol
Contactpersoon	-	Edwin Vetkamp
Contactgegevens	-	e.vetkamp@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van	21 maart 2023
Behandeling in raadsvergadering van	24 april 2023

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van:

De uitkomst van de BDO Benchmark Nederlandse gemeenten 2023, waarin de financiële positie van alle Nederlandse gemeenten over 2021 is onderzocht en Dalfsen op plek 10 is geëindigd in haar categorie.

Toelichting:

De categorie gemeenten met 25.000-50.000 inwoners telt 141 gemeenten met in totaal 5.033.213 inwoners (29% van de totale Nederlandse bevolking). Gemiddeld scoren ze in deze ranking een 8,4. Dat is iets hoger dan het landelijke gemiddelde van 8,3. De best scorende gemeente in deze categorie is wederom Epe met een 10. Dalfsen scoort, net als vorig jaar, ook weer een 10!

De structurele exploitatieruimte is van negatief naar positief omgebogen en laat ten opzichte van 2020 een lichte stijging zien (van 1% naar 2%).

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de verschillende kengetallen van Dalfsen zien over de periode 2018 tot en met 2021:

	voorwaarde		2018	2019	2020	2021
	weging	max. score				
ranking			53	17	4	10
cijfer			8	9	10	10
solvabiliteit	40	>50	54%	53%	51%	54%
netto schuldquote gecorrigeerd	30	<90	23%	16%	16%	11%
grond exploitatie	15	<20	36%	19%	16%	8%
structurele exploitatieruimte	10	>0	-3,2%	-6,4%	1,0%	2,0%
belastingcapaciteit	3	<95	83%	87%	90%	95%

Alle kengetallen, op één na, van Dalfsen vallen voor het boekjaar 2021 in de categorie 'minst risicovol'. De enige die in de categorie 'neutraal' valt is de belastingcapaciteit. Op basis van de uitkomsten van deze kengetallen scoort Dalfsen, bij de puntenwaardering van BDO, 98 punten (2020: 100 punten). Door deze (kleine) teruggang in punten, de verschillen van de percentages ten op zichte van vorig jaar en de (betere) scores van andere gemeenten zijn we als Dalfsen gedaald van plek 4 in 2020 naar plek 10 in 2021 in de categorie gemeenten met 25.000 – 50.000 inwoners.

Hieronder worden de ratio's nader toegelicht:

- **Solvabiliteit:** De mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt uitgedrukt in het percentage Eigen Vermogen ten opzichte van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteit, des te hoger de buffer die gemeenten hebben om tegenvallers op te vangen. Solvabiliteit is een belangrijke graadmeter voor de financiële gezondheid van gemeenten.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd:** Deze geeft de verhouding weer tussen het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag

percentage is veelal gunstig. Omdat geleend geld ook weer doorgeleend kan worden is bij de gecorrigeerde schuldquote dit effect geëlimineerd.

- Grond exploitatie: De grondexploitatie ratio geeft aan hoe groot de waarde van de grond is ten opzichte van de baten. Hoe minder grond de gemeente verkoopt, hoe hoger de grondpositie en hoe hoger de boekwaarde. Hoe lager het percentage hoe minder risico de gemeente loopt.
- Structurele exploitatieruimte: Met dit percentage wordt uitgedrukt of de begroting structureel in evenwicht is. Een positieve uitkomst van dit kengetal houdt in dat de gemeente structurele lasten kan afdekken door structurele baten.
- Belastingcapaciteit: Dit kengetal geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. Als dit kengetal laag is betekent het dat een gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven.

Omliggende gemeenten:

Ter vergelijking zijn hieronder de cijfers van onze buurgemeenten opgenomen.

	Categorie	Cijfer 2021	Cijfer 2020	Ranking 2021	Ranking 2020
Ommen	< 25	8	8	81	73
Staphorst	< 25	9	10	21	2
Dalfsen	25 - 50	10	10	10	4
Raalte	25 - 50	9	9	34	44
Hardenberg	50 - 100	8	8	25	22
Zwolle	> 100	8	8	20	15

Landelijke conclusie:

Acht op de tien gemeenten sloten 2021 af met een positief resultaat.. Het resultaat van alle gemeenten gezamenlijk was € 1,8 miljard terwijl dat in 2020 nog € 4,6 miljard was. Bij 77% van de gemeenten was er in 2021 sprake van een overschot van totaal € 2,1 miljard. Daartegenover had 22% nog steeds te maken met een tekort. Het gezamenlijke tekort van deze gemeenten was € 0,25 miljard. Het verbeterde resultaat hangt sterk samen met de stijging van de algemene uitkering van het Rijk. De structurele exploitatieruimte en de solvabiliteit van gemeenten zijn hierdoor toegenomen en rigoureuze bezuinigingen lijken daarmee voorlopig van de baan.

Communicatie:

Nadat u kennis hebt genomen van deze memo wordt er een persbericht opgesteld waarin wordt vermeld dat we wederom een cijfer 10 in de BDO Benchmark Nederlandse gemeenten behaald hebben.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris/alg. directeur
H.J. van der Woude